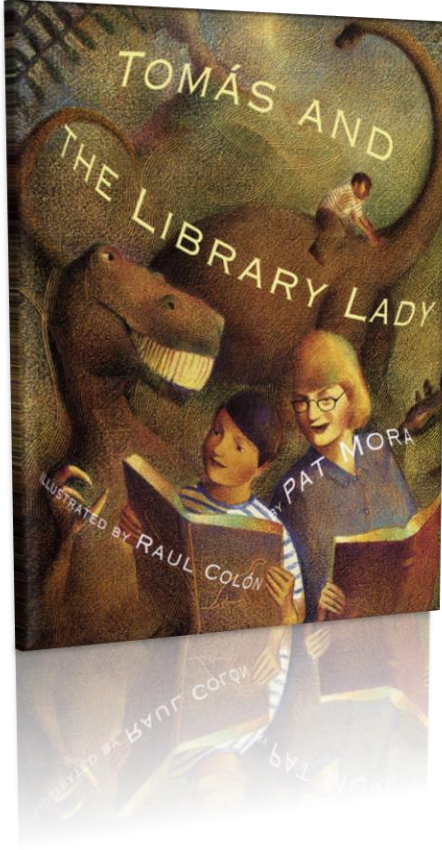

TOMÁS AND THE LIBRARY LADY

Elif İBŞİROĞLU BAYRAM*

Resim, Url 1

Teksas doğumlu Amerikalı şair ve yazar Pat Mora, genç, yetişkin ve çocuk kitapları yazmaktadır. Yazarın “Tomás and the Library Lady” başlıklı kitabı Dragonfly Books baskısıyla 2000 yılında yayımlanmıştır. Henüz Türkçe çevirisi bulunmayan resimli kitabın, İngilizce dışında İspanyolca versiyonu da mevcuttur.

Yazar, ailesi mevsimlik işçi olan Tomás Rivera'nın çocukluğuna ilişkin duygusal yaşanmış hikayesini akıcı ve anlaşılır bir İngilizceyle anlatmaktadır.

Mevsimlik çalışan işçiler, ürün toplamak için mevsimsel olarak yer değiştirmektedir. Özellikle yaz aylarında mevsim işçisi olarak farklı şehirlere göç etmektedirler. Göçmen bir işçi ailenin çocuğu olan Tomás'ın kütüphaneyle ve kitaplarla tanışmasını konu edinen bu kitap, gerçek bir yaşam öyküsüne, 1935 yılında Texas Eyaleti'nin Crystal şehrinde dünyaya gelen Tomás Rivera'nın hikâyesine dayanmaktadır.

Eğitime önem veren göçmen işçi Tomás Rivera; yazar, profesör, üniversite yöneticisi ve ulusal eğitim lideri olarak yaşamını sürdürmüştür. Rivera, 1984'te öldüğünde, California Üniversitesi'nde rektör olarak görev yapmaktaydı. Üniversite kütüphanesi, sonraki yıllarda

* Bursa Uludağ Üniversitesi, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, Bursa, Türkiye; ielif@uludag.edu.tr

Iowa'daki bir kütüphaneci tarafından okumaya teşvik edilmiş olan bir çocuğun (Tomás Rivera) adını taşımaya başlamıştır.

Tomás Rivera'ya ve kütüphanecilere ithaf edilen kitap, 3-7 yaş aralığındaki çocuklara hitap etmekte ve kitabın girişinde İspanyolca bazı sözcüklerin okuyucular tarafından İngilizce anlamlarıyla eşleştirilebileceği bir dil alıştırmaları yer almaktadır. Kitap, çocukların hayal dünyalarını genişleten eğlendirici bir kitap olmasının yanı sıra, eğitici yönüyle de dikkat çekmektedir.

Tomás, göçmen işçi bir aileye mensuptur. Ailesi ile birlikte kışın Texas'da, yazın Iowa'da çiftçiler için meyve sebze toplamaktadır. Tomás, annesi, babası, erkek kardeşi ve büyük babasıyla birlikte meyve ve sebze toplamak için yine bir yaz Iowa'ya gitmiştir. Burada çalışırken sıcakladıkları zamanlarda bir ağacın gölgesinde oturur ve büyükbabasının anlattığı hikayeleri dinlerlerdi. Anlattığı tüm hikayeleri Tomás'ın öğrendiğini fark eden büyükbabası, onu yeni hikayeler öğrenmesi için kütüphaneye gitmeye teşvik etmiştir. Büyükbabasının teşviki ve kütüphaneci kadının önerisi sayesinde yeni kitaplarla tanışan Tomás için, hayal gücünün sınırlarını genişleten bambaşka bir dünyanın kapısı aralanmıştır.

En çok kaplanların ve dinazorların hikayelerini merak eden Tomás, kitapların büyümlü dünyasıyla tanıştıktan sonra onlardan bir daha kopamaz. Tomás, kütüphaneye o kadar alışmıştır ki; kütüphaneci kadına İspanyolca kelime bile öğretmiştir. "Kuş" sözcüğü örneğin. Iowa'daki işleri bitip artık evlerine geri dönme vakti geldiğinde Tomás için hüznü bir yolculuk başlar. Kütüphaneye son gidişinde oradaki kütüphaneci kadına annesinin yaptığı tatlı çöreklerden götürülen Tomás'a, kütüphaneci kadının hediyesi de bir kitap olur.

Tomás kitap okurken kendisini okuduğu hikâyenin bir parçası gibi hissetmekte ve kitabın büyümlü dünyasına kendini kaptırmaktadır. Bu durum, kitabın sonunda okuyucuya "sevdiğiniz bir hikâyeyi okurken, siz de kendinizi onun bir parçası olarak hayal ediyor musunuz?" sorusu yöneltilerek vurgulanmıştır. Okuyuculardan kitapla ilgili sevdikleri bir sahneyi kendilerini de orada düşünerek resimlemeleri istenmiştir.

Kütüphaneci kadın, Tomás'a ne okumak istediğini sorduğunda o kaplanları ve dinzorları seçmiştir. Kitabın sonunda okuyuculara "siz olsanız neyi seçerdiniz?" sorusu sorulmakta ve bu şekilde okuyucu kitaba dahil edilerek onların da hayal kurması sağlanmaya çalışılmaktadır. Okuyucudan istenen bu alıştırmalar, kitabın eğitici yönünün altını çizmektedir.

Kitabın resimli görselleri, metni daha kolay anlaşılır kılmaktadır. Tomás'ın, Texas'dan başlayan ve Iowa'ya uzanan yolculuğu duygu dolu görsellerle kitaba zenginlik katmış; okumanın, kitapların ve kütüphanenin bir çocuğun hayal dünyasını nasıl zenginleştirdiğini bize göstermiştir.

Yazın kavurucu sıcağında çalışmak ve bir çocuk için defalarca taşınmak hiç de kolay değildir. Tomás böyle bir ortamda bir kütüphanenin serinliğinden faydalanmış, kütüphanenin ona bir bardak suyla sağladığı konforu yaşamış, kütüphane görevlisinin sunduğu kitap seçenekleri sayesinde farklı dünyaları keşfetmiştir. Burada geçirdiği süre onun kütüphaneci kadımla dostluk kurmasını, evinden üzümlere ayrılan, kendi evini ve yatağını özleyen Tomás'ın büyük bir zenginlikle yeniden evine dönmesini sağlamıştır.

Kitabı etkileyici kılan unsurun; kitapları, kütüphaneyi ve okumayı sevdirmesinin, çocukların hayal dünyasını pekiştirmesinin yanı sıra; kitabın gerçek bir yaşam öyküsüne dayanması olduğunu söyleyebiliriz.

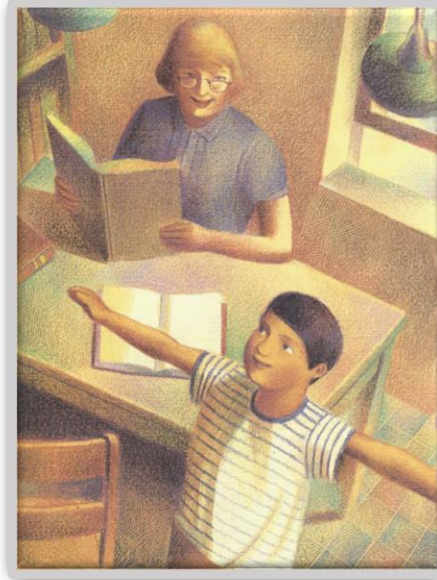
Kitap, International Reading Association Teachers' Choice Ödülü'nü ve Tomás Rivera Mexican American Children's Book Ödülü'nü kazanmış, Texas Bluebonnet Ödülü'ne aday gösterilmiştir.

Tomás and the Library Lady

ISBN 0375803491

Yazan: Pat Mora

Resimleyen: Raul Colón

Resim, Url 2

Kaynakça

Url 1, <https://images3.penguinrandomhouse.com/cover/9780679804017>

Url 2, <https://www.patmora.com/february-library-lovers-month/>